

Gospođa **Vera Svoboda Njikoš** svojom slavonskom, starogradskom pjesmom pronosila je ime svoga grada Osijeka, svoje Slavonije i domovine Hrvatske diljem svijeta. Živjela je s pjesmom i za pjesmu cijeli svoj život. Više od šezdeset i sedam godina nazočna je u javnosti, a svojom pjesmom uz pratnju tamburaških orkestara, unosila vedrinu u Slavoniju i domove svih onih koji su s ljubavlju u domovini i svijetu slušali našu pjesmu s radošću ili nostalgijom. Mnoge njezine pjesme toliko prisutne u narodu postale su na neki način i narodne pjesme. Ne zaboravimo da je upravo Vera Svoboda svojom pjesmom šezdesetih, sedamdesetih, osamdesetih godina 20.stoljeća stoljeća djelovala na hrvatsku nacionalnu svijest. Navodimo pjesme koje je tada snimila za Jugoton, a to su *Vežak vezla Hrvatica mlada, Odavno smo graničari stari, Podvikuje Bunjevačka vila, Oj Baranjo lipa i bogata, Šokica sam govor me izdaje* i dr.

Na LP ploči devedesetih godina snimljene su pjesme *Iz zemlje sam čestitih Hrvata, Hrvatska, Oj Hrvatska oj, ništa se ne boj, Oj ti vilo, vilo Velebita, Želim biti Slavonijo s tobom, Domovini* i dr., a na poleđini omotnice ove ploče zapisano je : "Znam da pripadam čestitom mnoštvu koje voli lijepu našu Domovinu i kad ne udara u sva zvona. Znam da je ONA i junačka i mila, jer kako bi na svojim leđima iznijela slavnu, ali ponekad i surovu povijest koju joj je namijenila sudbina. Bili smo i ostali i umni i pjesmoviti i hrabri i gostoprимni. Iz zemlje smo čestitih Hrvata...I tako neka ostane zauvijek!"

Iz tog vremena je i LP ploča *Kraljice Hrvata*, moli za nas, Marijanske pjesme (*Rajska djevo, kraljice Hrvata; Marijo svibnja kraljice* i dr.

Svoj grad Osijek, metropolu Slavonije i središte naše Osječko-baranjske županije, proslavila je svojim antologijskim pjesmama: *Osijek je duša, duše moje, Kod „Bijele lađe“; Umiru stare kavane, Osijekom cvjetalo cvijeće, Ponoćni svirači, Tri ruže...* Tko se ne bi sjetio i pjesama kao što su *Oko moje plavo i garavo, Ljubila sam crno oko, Na te mislim, Ja te volim djevo mila...* i druge starogradske pjesme...

Vera Svoboda je sudjelovala na festivalima, smotrama, Đakovačkim vezovima do 2021.godine. Sa svojim mužem gospodinom Julijem Njikošem, muzikologom, bila je zaštitni znak Festivala tamburaške glazbe u Osijeku i tamburaške glazbe uopće.

Od prvih javnih nastupa u Dječjem kazalištu Osijek do danas podijelila je radost glazbe s našim ljudima u domovini i svijetu (u petnaest zemalja Europe, SAD, Australija, Kanada, Novi Zeland, Irak, Kuvajt) ohrabivala je i ulijevala onu snagu koju čovjeku daje pjesma. To je činila i na prvoj crti bojišnice u Osijeku u danima kada je to našem Osijeku i Slavoniji bilo najpotrebnije.

Popularnost Vere Svobode ogledala se u stalnim nastupima u zemlji i svijetu, u 15 LP ploča, mnoštvo singlica, kazeta, pet CD-a i snimki Radiotelevizije.

Vera Svoboda - od prvog nastupa na Cvjetnu nedjelju 1990., kada se udario temelj "Lijepoj našoj domovini" pa sve do danas - održala je oko 400 koncerata u dobrotvorne svrhe. Poznati novinar Vjesnika M.Sigetić još 2.07.1972. napisao je : "Vera Svoboda ide u onu garnituru pjevača za koje se kaže da nisu došli u jednom valu, zabljesnuli i nestali. Njezin vijek traje i nema opasnosti od zasićenja. Što više, ona ne mora strahovati za sudbinu svojih pjesama i zvučnih zapisa".

Za svoj rad je nagrađivana, a 1995. godine odlikovana REDOM DANICE HRVATSKE S LIKOM MARKA MARULIĆA, a godine 2012. godine primila je ZLATNU PLAKETU GRB GRADA OSIJEKA U PODRUČJU KULTURE.

Nekadašnja članica STD „Pajo Kolarić“ i današnja počasna članica Šokačke grane Osijek nastupala je u programima Šokačke grane Osijek, i izvan domovine, a posebno Danima Julija Njikoša. Vera Svoboda doprinosila je promidžbi izvorne pjesme Šokadije, Slavonije, svojega grada i svoje Osječko-baranjske županije.

Slijedom navedenog, u potpunosti je razumljiva odluka o dodjeli nagrade struke – "Porin za životno djelo" Veri Svobodi, njezinom posebnom glazbenom izričaju, interpretacijama hrvatskih narodnih i starogradskih pjesama koje je pronosila svijetom tijekom glazbene karijere koja traje već 67 godina.

MR.SC. VERA ERL, prof.
U Osijeku 19.02.2022.